

MÓJ ŚWIATEK

Tygodniowy dodatek „Kurjera Zachodniego” dla młodzieży
Pod redakcją Cioci Wandy.

Mała Zosia, którą widzimy na ilustracji, jeszcze nie chodzi do szkoły i może się zabawiać cały dzień swymi lalkami i klockami. Czy zazdrościcie jej?

OWOCOBRANIE

W naszym ślicznym sadzie
dojrzały jabłuszka
i kusi owocem
rozrośnięta gruszka...

Dziś owocobranie...
Jaś już ślinkę łyka,
Staś się dawno zgłosił
W roli pomocnika...

Hania na drabinę
wskoczyła ochotco,
wnet się krągle jabłka
do kosza potocza.

Jasia więcej ciągnie
smakowita gruszka,
pięc wkłada do kosza,
a szóstą... do brzuszka...

Staszek wzwyż się wspina,
i wnet go ujrzącie,
jak się wśród-gałęzi
uwija na szczycie.

Mamusia na dole
owoce układa:
z tych będą — kompoty,
a z tych — marmelada...

Wkrótce tylko listki
na drzewach zostały,
trzeba nieść do domu
ciężki plon nasz cały.

I chociaż ten koszyk
ciągniemy w mozole,
to jednak wesele
blyszczy nam na czole.

Wszystkie grzeczne dzieci
do nas zapraszamy,
a każde — jabłuszko
dostanie od mamy.

Wojna, Sława i Wawrzyniec

(Opowiadanie fantastyczne).

Szła przez lasy i pola cały dzień, wieczorem doszła do pewnej wioski, a ponieważ uczuła głód, więc wstąpiła do chatki, ubogiego wieśniaka i zażądała jedzenia. Gospodarz słysząc nie prośbę, a rozkaz spojrział na cudną twarz Wojny i nie pozwolił żonie dać jej pożywienia. Gospodyni znów popatrzyła w nią jak w zorzę i jeść jej zaraz podała. Rozgniewał się na żonę gospodarz i za-

częły się między nimi spory. Do kłótni małżonków przyłączyli się zwabieni krzykiem, mieszkańcy wioski tworząc dwie partie, które się krwawo z sobą ścierać zaczęły.

Niewdzięczna Wojna nie podziękowawszy nawet swym zwolennikom, spojrziała piorunującym wzrokiem i poszła dalej. Poszła do drugiej wioski pozostawiając ją tak, jak pierwszą.

I tak szła sroga Wojna, krwią o-
plywając i szerząc zniszczenie.

Aż doszła do kraju gdzie panował
srogi Jowisz. Król ten był bardzo
surowy i okrutny i gdy dowiedział
się o krwawej Wojnie, że przeszła
granicę jego państwa, rozgniewał
się straszliwie i kazał zawołać ją do
siebie. W tym celu wysłał swego
najwierniejszego sługę Tyrana, by
nie zważając na jej groźby ni pro-
śby sprowadził ją na zamek, choćby
przemocą. Dał swemu słudze dużo
wojska i powiedział, żeby nie wra-
cali bez Wojny.

Oddział napotkał Wojnę na krań-
cu królestwa Jowisza. Tyran spoj-
rzał na dziewczynę i uśmiechnął się.
Żeby taka dziewczyna była taką
krwawą, nie chciał wierzyć i grzeź-
nie poprosił:

— Szanowna Wojno, z rozkazu
meo pana króla jegomości Jowisza,

mam zaszczyt poprosić cię do jego
zamku.

Gdy to Wojna usłyszała odburknę-
ła gniewnie:

— Nie chcę słuchać żadnych kró-
łów bo jestem królową.

Tyran nie spodziewał się takiej od-
powiedzi, więc rozgniewał się i za-
stąpił Wojnie drogę, a ponieważ był
bardzo silny, więc postanowił wyz-
wać na pojedynek tę krwawą dzie-
wczynę, zwyciężyć ją i uwolnić kraj
od tego potwora. Za to spodziewał
się nagrody od Jowisza.

Wojna przystała na pojedynek żą-
dając szabli. Tyran był przekonany
o swej przewadze, lekceważył Wojnę,
ale pomylił się. Zagniewana Wojna
wykorzystała to i dawszy cios po-
waliła przeciwnika. Tyran upadł z
ciężką raną w piersi, a wojsko roz-
pierzchło się przerażone. Nikt nie
śmiało podnieść rannego Tyrana.

(C. d. n.).

JAK TO BYŁO U CIOCI?

W parę dni potem, dzieci zmęczo-
ne bieganiem po ogrodzie, usiadły
spokojnie na trawie.

— Wiesz co, Haniu — rzekł Wa-
cio — idźmy trochę na dziedziniec,
znudziło mi się już ciągle stać na je-
dnym miejscu.

— Ale ciocia nie pozwoliła tam iść
bez siebie.

— Ciocia nawet wiedzieć nie bę-

dzie, a nam się przecie nic nie sta-
nie.

— Ja się boję, Waciu, może jaki
pies rzuci się na nas.

— Jaki też tchórz z ciebie, Haniu.
Czy się nie wstydzisz, patrz, mam z
sobą biczyk i potrafię wszystkie psy
rozpedzić.

I ujawszy Hanię za rączkę, po-
szedł śmiało na dziedziniec Wacio

bicykiem rozpędził kury i kaczki, które uciekały przed nim, Hania nabrała odwagi, widząc, że nawet dwa małe prosiaczki, nie tylko nie jej złego nie robią, ale widocznie się jej boją.

— Nie wiem, dlaczego ciocia nie chciała, żebym sama tu przyszła — rzekła Hania — przecież nic mi się tu nie stało.

— Ciocia zawsze myśli, że jesteśmy małemi dziećmi — odparł Waciu — ale teraz przekona się, że u niemy sami dać sobie radę.

Trochę dalej chodziły dwa piękne pawie, dzieci chciały się do nich zbliżyć, lecz trzeba było przejść koło stada gęsi. Hania spoglądała na nie z pewną obawą, ale widząc odważną minkę Waciu, wstydziła się przyznać do strachu. Zaledwie jednak postąpili parę kroków, gęsi otoczyły ich z takim sykiem, że nawet Waciu stracił odwagę.

— Idźmy stąd, idźmy — wołała Hania, bliska płaczu — one nas zjedzą!

— Uciekajmy, Haniu — rzekł Waciu i pobiegł naprzód.

Ale Hania nie mogła kroku postąpić z przerażenia, a widząc uciekającego Waciu, wybuchnęła głośnym płaczem. Na szczęście przechodząca tamtędy kucharka spostrzegła, co się dzieje i rozpędziwszy gęsi, pochwyciła płaczącą Hanię na ręce.

— Po co też panienska przyszła tutaj sama — mówiła — czy to nie lepiej bawić się w ogrodzie?

— Moja Marysio, zaprowadź mnie do ogrodu — prosiła Hania — boję się iść sama, już ja tu nigdy nie przyjdę.

Gdy dzieci znalazły się znowu w ogrodzie, Hania uspokojona trochę usiadła na trawie i zwróciła się do Waciu.

— Już nigdy ciebie słuchać nie będę — rzekła — żeby nie Marysia, toby mnie gęsi zadziobały.

— Mówiłem ci przecież, żebyś uciekała — odpowiedział Waciu — a zresztą mogłaś rozpędzić gęsi tak, jak Marysia.

— To czemuż ty ich nie rozpędziłeś? Miałeś bicyk.

Waciu zawstydział się trochę, lecz nie chcąc się przyznać do tchórnostwa, pobiegł w drugą stronę, gdzie między kwiatami latały pszczołki.

— Złapię kilka dla Hani — pomyślał — to zapomni o swoim strachu.

Wtem przyszło mu na myśl, co ciocia powiedziała o pszczołkach, że tak mocno kasaają.

— E, to nie może być — rzekł do siebie — ciocia tylko żartami tak mówiła.

Zbliżył się śmiało do kwiatów i prędko chwycił za skrzydła jedną pszczołę, poczem zacisnął mocno rączkę, żeby mu owad nie uciekł i pobiegł z tą zdobyczą do Hani. Wtem pszczoła, chcąc się uwolnić, zapuściła żądło w rączkę chłopczyka.

Waciu krzyknął z bólu, roztworzył rączkę i pobiegł z płaczem do domu. Mama wyjęła żądło, lecz ból nie usta-

wał i przez parę dni rączka była spu-
chnięta.

Od tego dnia Wacio i Hania słu-
chali ciotki we wszystkim, więc już

do końca pobytu na wsi, nie spotkała
ich żadna smutna przygoda.

KONIEC.

MAŁY BOHATER

Jeden z członków naszej Rodzinki na-
desłał mi bardzo ładnie napisane opowia-
danie na podstawie widzianego filmu pt.
„Toni z Wiednia”. Przypuszczam, że du-
żo dzieci było na tym obrazie, ale mimo
to wiem, że opowiadanie to przeczytają
z zainteresowaniem. Dla tych, którzy nie
widzieli tego filmu, będzie to opowiada-
nie czymś nowym, a więc ciekawym. Po
ukazaniu się całości tego opowiadania,
napiszcie mi, jakie uczucia budził w Was
Toni, jakie cechy charakteru najbardziej
Wam się w nim podobały i wreszcie któ-
re z tych cech byłyby godne, według Was,
naśladowania.

1.

Do nędznej izdebki szewca w Wie-
dniu wchodzi jasnowłosy chłopiec w
połatany ubranku i drżącym gło-
sem na ostre upomnienie majstra,
gdzie siedział tak długo, wykrztusza,
że pan Szulc odsyła buty, bo nie mo-
że w nich chodzić.

— Co takiego? — szewc bierze bu-
ty i sprawdza ręką w środku. —
Boś ty, nicponiu, szpilek nie wygła-
dził raszplą! Dam ja ci ty darmo-
zjadzie! Bierz teraz butelkę i marsz
po pół litra wina. Tego co zawsze.
Tylko nie siedź długo — bo wygonię!

2.

Zaułek jakiejś ulicy. Dwaj chłop-
cy zamiast piłki kopią dużą blaszan-

kę od konserw. Nadchodzi chłopiec
od szewca z butelką w rękę. Przy-
stanął i patrzy na niezdarne uderze-
nia nogą chłopców w blaszankę. Nie
nie wytrzymam — ja im pokażę! Po-
stawił butelkę i idzie do nich... A
tu blaszanka kopnięta silnie trafia
butelkę celnie i... tłucze ją.

Przerażenie — co teraz będzie! Po-
woli idzie z rozbitym czerepem bu-
telki w rękę. Przechodzi mimo graj-
ka, który odwrócony do niego tyłem
gra na harmonii i patrzy w okna,
czekając datków. Naraz jeden zwit-
tek pada za grajkiem u stóp chłopca,
a drobna moneta wysypała się z pa-
pienka. — Pochylił się chłopiec i pod-
niósł pieniądz... Co robić? — Zbi-
ta butelka z winem... Zły szewc wy-
goni... Ale ukraść?... Zabrać temu
człowiekowi? — Upada pieniądz z
drżących rąk Pochyla się znowu...
W tem grajek obejrzał się i nogą
pieniądz przycisnął... — Co?! — U-
cieka chłopiec w popłochu, a za nim
grajek. Dopadł chłopiec drzwi szew-
ca.

— Gdzie wino? — wrzasnął szewc
— chłopiec milcząc pokazuje stłuczo-
ną butelkę.

A muzyk uliczny stojąc u schodków do szewca, słyszy wymyślenia z wewnątrz. Za chwilę drzwi otwierają się i wybiega wyrzucony chłopiec.

— Pamię, ja nie chciałem kraść— ja tylko stłukiłem butelkę... — tłumaczy się grajkowi.

— Wyrzucił cię majster? — pyta grajek.

— Tak.

— A gdzie twoi rodzice?

— Ja nie mam rodziców. — Cicho odpowiedział chłopiec.

— Więc co będziesz robił?

— Nie wiem... — smutnie chłopiec zwiesza głowę.

Objął go grajek ramieniem.

— Chodź ze mną.

(C. d. n.).

BURKOWA PROSBA

Jestem stróżem waszego domu. Pilnuję gorliwie waszego mienia. Nie dam ruszyć nikomu nawet suchej gałązki z pod ściany i wiernie strzegę dobytku. W nocy wy, dzieci, śpicie spokojnie, a ja uganiam koło domu, pilnuję. I to całusieńką noc! Po pracy należy się każdemu wypoczynek, a więc i ja chcę we dnie odpocząć.

Leżę, chcę usnąć. Gdzie tam! Słońce piecze coraz więcej. Jak daleko sięga mój łańcuch wszędzie spie kota, nigdzie ani plamki cienia. Łańcuch gorący, piasek gorący, wszyskwoko gorące! Na domiar złego mam takie tęgie futro. W zimie cno potrzebne, ale w lecie staje się nieznośne. Mijają długie godziny, a ja wciąż leżę na skwarze! Usycham z pragnienia! Szczekam, proszę, błaagam — napróżno!

Gospodarze w polu, dzieci bawią się wesoło w cieniu, a ty, Burku, maż się dalej na słońcu i proś o wo-

dy!!! Przewiążcie mnie tam pod ścianę w cieniu.

Nie słyszą złe dzieciśka. Kamień przedzwy się wzruszył! Bawią się dalej w cieniu.

— Woody, woody!!! — szczeka Burek, ale żadne z dzieci nie zwraca na niego uwagi. Skaczą wesoło i popijają wodę ze dzbanka.

Burek wlepił swoje bystre ślepią w chłodny, gliniany dzban i rusza suchym wachlarzem języka. Na boku pod ścianą siedzi samotny Franuś, ten kulawy kaleka! Nie może się bawić z dziećmi, nie może biegać, więc wyschłymi ramionkami objął kolana i patrzy zazdrośnie na zabawę, jak Burek na wodę. W pewnej chwili Franuś powstał i powoli podsunął się w stronę Burka.

Pies zaszczekał prosząco. Franuśowi nie trzeba było prośby dwa razy powtarzać. Wziął naczynie, w którym pies zwykle jadał, nalał trochę wody ze dzbanka i pokuśtykał

do szalejącego z radości Burka. Pies pił chciwie, rozchlapując wodę na poki szerokim językiem i patrzył z wdzięcznością na kulawego Franka. Łapą kudłatą głaskał chłopaka po nogach, jakgdyby jeszcze o coś prosił.

Do cienia chcesz, piesku, do cienia — dorozumiał się zaraz Franek. On już taki był! Każde zwierzątko umiał odrazu zrozumieć. Więc nie umiałby pojąć Burkowej mowy?!

Przeprowadził psa w cień, uwiązał,

siadł przy nim i głaszcząc go po gęstwie włosów, zachęcał do spania.

— Wypocznij sobie, psino, wypocznij, w nocy się znowu nalatasz.

Pies rozumiał Frankową mowę, patrzył w jego błękitne oczy i obiecywał być wiernym przyjacielem.

I Burek przyjacielem być potrafi!

Pamiętajcie dzieci, o stróžu waszych domów i gospodarstw, o wiernym piesku. Okażcie mu więcej serca i dobroci. Nie pozwólcie, aby cierpiał głód, pragnienie i spiekotę!

Odpowiadam na Wasze listy

OLENKA SZARÓWNA w-m. Dziękuję Ci bardzo za miły list, w którym tak ładnie opisujesz mi swoje wakacje. Ja, owszem też miałam wakacje, ale nie takie długie jak Wy. Jest dla mnie miłą niespodzianką, że tęskniłaś do M. św. Dziękuję za pozdrowienia i całusy.

JUREK DUDZIŃSKI w-m. Tak, niestety, wakacje już minęły i teraz trzeba się

zabrać do pracy a o minionych wakacjach myśleć tylko i pocieszać się, że przyjdą za 10 miesięcy drugie. Ja bawiłam się również wesoło, ale nia tak bardzo jak Ty. Pomyślaj Jureczku rozwiązania, łamigłównki, opowiadania, wszystko to będzie mile widziane.

Pozdrawiam Was wszystkich.

Rozrywki umysłowe

Rozwiązania z nr. 1 „Mojego Świątka“ są następujące:

Logoryf: Marconi G. — Telegraf.

Szarada: sasanki.

Dodawanka: Helena, katarakta, jesień.

Zagadka: korale.

Zagadka: kora, kara, kura, duch, zuch, puch, ruch.

DOBRE ROZWIĄZANIA NADESLALI:

z Sosnowca: Jasnowłosa Niunia, Barbara Choldykówna, Oleńka Szarówna, Jurek Du-

dziński, Halinka Sottysikówna, Zenon Barylak, Martinek Tadeusz, Jaworska Helenka, Cichoński Jerzy, Stryczek Feliks, Kotlarska Krysią, Sobczyński Zbigniew, Jonczykówna Jadzia, Ilkówna Wiesia, Dąbrowska Ela, Sowiński Ryszard, Benklówna Zosia, Królkówna Maria, Kozłowski Edzio, Gołębiowska Irena, Wróblewski Władzio, Kafański Ludek, Reichówna Wanda, Puzyrówna Kazia, Płużek Witek, Ługowski Zygmunt, Balonówna Lola, Kuśniekówna Ge-

na, Dąbkiewiczówna Wisia, Czyż Leon, Zielińska Hala, Saganowska Maria, Dalcówna Basia, Kinastowski Stefan, Rowicka Regina, Wyrwalanka Ewa, Markowski Tadeo, Cholewski Zbysio, Wójcikówna Regina, Modzelska Irena, Tomaszewski Roman, Dziemianówna Zofia, Nowakówna Stasia, Grabowska Kazia, Jabłoński Tomasz, Kondracka Rysia, Górska Ludka, Baczkowska Krysia, Rogaliówna Marysia, Łazarczyk Wilek, Rogan Jan, Manerowska Lida, Guździński Paweł, Stańska Ewa, Mazurczak Leon, Starakówna K., Oksiekówna Milusia, Gierszewska Zofia, Janek Urwis, Siejków na Halina;

z Będzina: Jasiu Klich, Tadeusz Grzeszczak, Miruś Grzeszczak, Staś Tatarczuch z Dąbrowy: Jagódka Janiszowska.

W WYNIKU LOSOWANIA NAGRODY OTRZYMUJĄ: Benklówna Zosia z Sosnowca, Modzelska Irena z Sosnowca i Janek Urański z Sosnowca.

LOGOGRYF

Z poniższych sylab utworzyć 10 pięcioliterowych wyrazów o podanym znaczeniu. Litery środkowe tych wyrazów czytane z góry na dół dadzą rozwiązanie.

Znaczenie wyrazów: 1) imię męskie, 2) zły stopień z nauki, 3) daje nam kura, 4) imię żeńskie, 5) rzemieślnik, 6) rodzaj gleby, 7) jeden z kolorów, 8) góry w Polsce, 9) małe kolczaste zwierzę (l. mn.), 10) przeciwieństwo do „suchy“ (np. kamień).

Sylaby: haś bia dwa gli ja jaj ka ko ko kre kry man mo ły na ro ta try wal.

KONIKÓWKA

a	zy	wal
jest	bo	świat
po	ka	cie
ja		lem

Posuwając się ruchem konika szachowego odezwać rozwiązanie.

DODAWANKA

- 1) Restauracja + dowódca Tatarów = tkanina bawełniana;
- 2) samogłoska + twarz = droga in.;
- 3) Kij + „posiada“ in. = drzewo;
- 4) Karta do gry + samogłoska + leczenie in. = ubezpieczenie (np. od ognia).

ZAGADKA

Twardy jest, czarny,
A w ziemi leży.
W piecu się pali,
Któż z nas nie wierzy?

GDZIE MIESZKAJĄ CI PANOWIE?

W. LION

N. PAZOŃ

U. TRON

L. BULIN

SKŁADANKA

O trzy litery zaraz się zgłoś
do panny Marjanny; o nie proś.
Później z malachitu ułam dwie.
Później z malachitu ułam dwie,
nie zważaj gdyby to przyjął źle.
Z rosochatej wierzby w polu tam,
ostatnią gałązkę urwij sam.
A jednej z kurzego rodu cór,
bez skrupułu wyskub kilka piór.
Z tego imię i nazwisko złóż
polskiego malarza. Koniec już.

CO RADIO NADAJE DLA NAS?

Niedziela, dn. 12 bm. o godz. 14.40 audycja p.t. „Wszystkiego po trochu“;

Poniedziałek, dn. 13 bm. o godz. 16 „Pstra kureczka i kucharka Agata“;

Wtorek, dn. 14 bm. o godz. 16 „Rzeczy ciekawe z pięciu części świata“;

Czwartek, dn. 16 bm. o godz. 16 pogadanka p.t. „Na siodełku motocykla“;

Sobota, dn. 18 bm. o godz. 16 „I my też urządzamy koncert“, audycja z Wilna; o godz. 18.25 „Swaczyna u Dorotki“.

Poza tym codziennie o godz. 11.15 audycja dla szkół.